Stap 5 Politiek prominent persoon (PPP)?

Onderzoek of uw cliënt nu of tot 1 jaar geleden een bepaalde publieke functie in het buitenland bekleedt resp. bekleedde. Ook personen die nauw verbonden zijn met een PPP worden geviseerd. Raadpleeg internet, internationale PPP-lijst of andere betrouwbare bron.

Stap 6 Doel en aard van de zakelijke relatie?

Vorm een oordeel over het doel en de aard van de zakelijke relatie tussen de cliënt en uzelf. Onderzoek ook de aard, herkomst en bestemming van middelen om een risico-inschatting te maken. Waar komt de cliënt vandaan? Waarom komt hij bij u? Is dit logisch?

Stap 7 Blijf waakzaam

Controleer regelmatig het risicoprofiel van en de zakelijke relatie met uw cliënt. Kijk na of de gevraagde diensten afwijken van het normale patroon. Pas eventueel het risicoprofiel aan (stap 6).

Stap 8 Wat bij introductie van een cliënt?

Een cliënt wordt bij u geïntroduceerd door een ander adviseur / zaakaanbrenger die aan de wet is onderworpen: u kunt de identificatie en de verificatie van de cliënt overnemen indien deze op correcte wijze geschiedden.

! Opgelet: u blijft zelf verantwoordelijk voor het uitvoeren van stap 6 en 7.

Stap 9 Ongebruikelijke transactie?

Stelt u feiten vast waarvan u weet of vermoedt dat ze verband houden met het witwassen van geld of met de financiering van terrorisme zoals bedoeld in de wet, ga dan onverwijld naar stap 10.

Stap 10 Meld de ongebruikelijke transactie onmiddellijk aan de stafhouder van uw Orde

Meer informatie: www.advocaat.be – www.ctif-cfi.be – www.fatf-gafi.org

Orde van Vlaamse Balies – Koningsstraat 148 – 1000 Brussel
Ondernemingsnummer: 0267.393.267

ORDE VAN VLAAMSE BALIES

Wet ter voorkoming van witwassen van geld en financiering van terrorisme

Informatiebrochure voor advocaten

23 mei 2012

Inleiding

Als advocaat wordt u vaker dan u denkt en in uiteenlopende materies (erfenissen, echtscheidingen, overnames, fiscaliteit, enz.) geconfronteerd met de problematiek van witwassen en terrorismefinanciering.

Naar aanleiding van de invoering van de Europese derde witwasrichtlijn (2005/60/EG van 26 oktober 2005) werd de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (hierna "de wet") gewijzigd. Tevens werd door de algemene vergadering van de Orde van Vlaamse Balies een reglement goedgekeurd dat op 30 december 2011 in werking trad.[1] U vindt de wet, het reglement, de toelichting, de aandachtspunten, modellen, enz. op de website (www.advocaat.be).

Het nieuwe reglement legt de advocaat tal van verplichtingen op (o.a. meldingsplicht, informatieplicht en maatregelen van interne organisatie).

De witwaspreventiewetgeving

Het cliëntenonderzoek, de waakzaamheidverplichting en de eventuele meldingsplicht vormen de kern van de witwaspreventiewetgeving.

[1] *B.S.* 30 december 2011.

Orde van Vlaamse Balies – Koningsstraat 148 – 1000 Brussel
Ondernemingsnummer: 0267.393.267

Om die reden moet u als advocaat bepaalde maatregelen treffen. Enerzijds onderzoekt u de identiteit van uw potentiële cliënt en van de uiteindelijke begunstigde van de transactie.

Anderzijds controleert u bepaalde verrichtingen en zakelijke relaties. Hoe diepgaand dit tweeledig onderzoek moet zijn, hangt af van het ingeschatte risico op witwassen of terrorismefinanciering.

De brochure

Deze korte handleiding geeft in 10 stappen aan wat u dient te doen in het kader van het cliëntenonderzoek, de waakzaamheidverplichting en de meldingsplicht zoals opgelegd door de wet en het reglement. Deze brochure is geen vervanging van de wettekst of het reglement maar fungeert enkel als leidraad bij het uitvoeren van uw verplichtingen. Er werden geen uitzonderingssituaties opgenomen; de handleiding beoogt enkel de hoofdregels te verduidelijken. Voor de volledigheid consulteert u de wet en het reglement.[2] Tevens kan u de website van de Orde van Vlaamse Balies raadplegen (www.advocaat.be), waar u ook een toelichting en modellen vindt.

Het cliëntenonderzoek, de waakzaamheidverplichting en de meldingsplicht in 10 stappen

Stap 1 Wanneer is de wet van toepassing?

Om te bepalen of u onder het toepassingsgebied van de wet valt, kijk of u te maken heeft met één van de volgende situaties. De cliënt vraag u om hem als advocaat bij te staan bij, of in zijn naam en voor zijn rekening op te treden in:

- de aan- of verkoop van onroerende goederen of bedrijven;
- het beheren van geld, effecten of andere activa;
- de opening of het beheer van bank-, spaar- of effectenrekeningen;
- het organiseren van inbreng die nodig is voor de oprichting, de uitbating of het beheer van vennootschappen;
- de oprichting, uitbating of het beheer van vennootschappen, trusts, fiducieën of soortgelijke juridische constructies.

! Opgelet: Bij het bepalen van de rechtspositie enz. blijft de wet van toepassing, alleen zijn er uitzonderingen op de verplichtingen van de wet: art. 7, § 5 (niet aangaan van een zakelijke relatie zonder voorafgaandelijk klantenonderzoek), art. 8, § 5 (identificatie uiteindelijke begunstigde) en art. 26 (meldingsplicht).

Stap 2 Identificeer uw cliënt

Vraag uw cliënt naar zijn of haar identiteitsgegevens alvorens met eventuele dienstverlening aan te vangen. Leg deze gegevens vast en bewaar ze. Doe hetzelfde voor de lasthebber van uw cliënt.

Stap 3 Verifieer de identiteit

Ga na of de opgegeven identiteit (stap 2) overeenstemt met de werkelijke identiteit alvorens met eventuele dienstverlening aan te vangen. U verifieert aan de hand van:

- natuurlijke personen: paspoort/identiteitskaart/rijbewijs;
- Belgische rechtspersonen: KBO-uittreksel/notariële akte;
- buitenlandse rechtspersonen met vestiging in België: KBO-uittreksel/notariële akte
- buitenlandse rechtspersonen zonder vestiging in België: betrouwbare en in het internationaal verkeer gebruikelijke documenten, gegevens of inlichtingen.

! Opgelet: wees extra alert indien uw cliënt niet fysiek aanwezig is. In dit geval is er immers een verhoogd risico en dienen bijkomende maatregelen genomen te worden.

Stap 4 Identificeer de uiteindelijke begunstigde

Is uw cliënt een rechtspersoon? Identificeer dan de uiteindelijke begunstigde en verifieer diens identiteit. De uiteindelijke begunstigde is een natuurlijk persoon die meer dan 25% van de aandelen of stemrechten bezit of een natuurlijk persoon die op een andere wijze de controle heeft over het bestuur van de vennootschap.

[2] Op www.advocaat.be>ik ben advocaat>reglementen vindt u de nodige informatie, waaronder ook de tekst 'Aandachtspunten voor advocaten'. Dit document werd opgemaakt ter aanvulling en verduidelijking van de wet en het reglement.

Orde van Vlaamse Balies – Koningsstraat 148 – 1000 Brussel
Ondernemingsnummer: 0267.393.267